

FYBA SEM- II

Subject : History - I History of Modern India: Society And Economy

Q.P. Code:00006867

[Time:3 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1. Attempt any TWO of the following Questions.

-20

- A. Explain the work of Raja Rammohan Roy's Brahmo Samaj in the socio-religious reform movement..
- B. Discuss the contribution of Sir Syed Ahmed Khan in the Aligarh Movement.
- C. Review the impact of the Religious Reform Movement on Indian society.

Q.2. Attempt any TWO of the following Questions.

-20

- A. Evaluate the development of Western education in India in the 19th century.
- B. Comment on the newspaper business and British policy in India
- C. Review the development of transport and communication in India.

Q.3. Attempt any TWO of the following Questions.

-20

- A. Write in detail on the commercialization of agriculture in India.
- B. Dadabhai Naoroji proved that the British were exploiting Indians economically. Discuss.
- C. Explain the development of large scale industries in India.

Q.4. Attempt any TWO of the following Questions.

-20

- A. Examine the work done by social reformers in India for the upliftment of women.
- B. Describe the role played by Dr. Babasaheb Ambedkar for the upliftment of Dalits.
- C. Review the farmer's movement in India.

Q.5. Write short notes. (Any Two)

-20

- A. Arya Samaj
- B. Mahatma Jyotiba Phule and Hunter Commission
- C. Permanent Settlement Policy
- D. Tribal Movement

FYBA SEM- II

Subject : History - I History of Modern India: Society And Economy

Q.P. Code:00006867

वेळ: ३ तास

गुण:100

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना:

- १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.**
- २. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.**
- ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ घ्यावा.**

प्र. १. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. -20

- अ. सामाजिक-धार्मिक सुधारणा चळवळीतील राजा राममोहन रॉय यांच्या ब्राम्हो समाजाचे कार्य विशद करा.
- ब. सर सय्यद अहमद खान यांच्या अलिगड चळवळीतील योगदानावर चर्चा करा.
- क. धर्मसुधारणा चळवळीचा भारतीय समाजावर पडलेल्या प्रभावाचा आढावा घ्या.

प्र. २. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. -20

- अ. भारतात १९ व्या शतकात घडून आलेल्या पाश्चिमात्य शिक्षण पद्धतीच्या विकासाचे मुल्यांकन करा.
- ब. भारतातील वृत्तपत्र व्यवसाय आणि ब्रिटीश धोरण यांवर भाष्य करा.
- क. भारतातील वाहतूक आणि दळणवळण विकासाचा मागोवा घ्या.

प्र. ३. कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. -20

- अ. भारतातील शेतीच्या व्यापारीकरणावर सविस्तर लिहा.
- ब. दादाभाई नौरोजी यांनी ब्रिटीश भारतीयांचे आर्थिक शोषण करत असल्याचे सिद्ध केले. चर्चा करा.
- क. भारतातील मोठ्या उद्योगधंद्यांचा विकास स्पष्ट करा.

प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. -20

- अ. भारतातील समाज सुधारकांनी स्त्री उद्धारासाठी केलेल्या कार्याचे परीक्षण करा.
- ब. दलितांच्या उद्धारासाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी घेतलेल्या भूमिकेचे वर्णन करा.
- क. भारतातील शेतकरी चळवळीचा आढावा घ्या.

प्र. ५. खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा. -20

- अ. आर्य समाज
- ब. महात्मा ज्योतिबा फुले आणि हंटर कमिशन
- क. कायमधाय पद्धती
- ड. आदिवासी चळवळी